

Příběhy našich sousedů

Josef Brož

Scénář k rozhlasové reportáži

Vytvořili: studenti kvinty – Pavel Rak, Jan Dlask, Hynek Schwarzer, Jana Wojnarová, Zuzana Havlíková

Pedagogické vedení: Petr Mazánek

Gymnázium Mnichovo Hradiště, Studentská 895, Mnichovo Hradiště 295 01

Naše návštěva u pana Brože

Josef Brož se narodil 27. ledna 1921 ve Lhoticích. Vyrůstal v zemědělské rodině spolu se svým bratrem Miloslavem. Nejprve navštěvoval školu v Mnichově Hradišti a poté každý den dojížděl vlakem na turnovské gymnázium. Když německá vojska začala v roce 1939 zabírat republiku, byl právě na cestě do Turnova.

Přijeli jsme do Turnova, Turnovem už začaly projíždět první tanky. Profesoři nás nabádali, abychom nedělali žádné provokace, to nabádal i rozhlas.

Když se Josef vrátil domů najedl se a šel se s kluky ven koulovat. V tom viděli nad vesnicí padat letadlo

A najednou slyšíme letadlo a začalo padat přes vesnici, vypadalo to jako kdyby padalo do zahrady. Už jsme všeho nechali a mazali, prostě se podívat, kam spadlo

Ani jednomu z letců se nic nestalo, oba stihli vyskočit včas, jeden se zachytil do větví stromu a druhý dopadl do sněhu. Nedlouho po dopadu letadla přijeli k vraku Němci hledající černou skříňku.

Průběh války byl ve Lhoticích celkem klidný až na pár drobných incidentů. Například jeden ze sousedů byl zatčen za to, že neodevzdal dostatek mléka.

Sedlák, a neodevzdal dostatek mléka. Tak dostal za to prostě jenom takový karenční trest.

Jak se válka chýlila ke konci, někteří z vojáků začali dezertovat, měnili zbraně za civilní oblečení. Příslušníci SS po dezertérech pochopitelně pátrali.

Někteří skutečně dezertovali. Nejhůř řádili potom Esesáci, ti, když je chytili, tak bez milosti ty dezertéry popravovali.

Dům pana Brože ve Lhoticích

U Mnichova Hradiště se usadil rakouský pluk. Jednoho dne přišli do Lhotic kvůli signálu ze sovětské vysílačky. Josefův otec byl v té době starostou, proto za ním hned ráno došel soused Šelemberg.

Starosto vstávej! Jsou tady Němci, obsazují nás!

Starosta si tedy šel promluvit s rakouským plukovníkem

Říká: Pane starosto, přišli jsme vás vypálit, srovnat se zemí, a bude u toho jistě nějaké střelení.

Josefův otec měl medaile z první světové války, které plukovníkovi ukázal. Ten také v první světové válce sloužil. Vzniklý pocit sounáležitosti využil starosta k přemluvení plukovníka. Plukovník souhlasil s tím, že vypálení vesnice by bylo zbytečné a všem by to pouze udělalo ostudu, tak od něj raději ustoupil a přijal starostovo pozvání na pivo.

Na přelomu dubna a května roku 1945 se místní odbojové hnutí připravovalo na povstání. Pan Brož byl poslán do Mnichova Hradiště, aby sdělil, kolik mají ve Lhoticích zbraní. Tou dobou městem projížděla německá kolona.

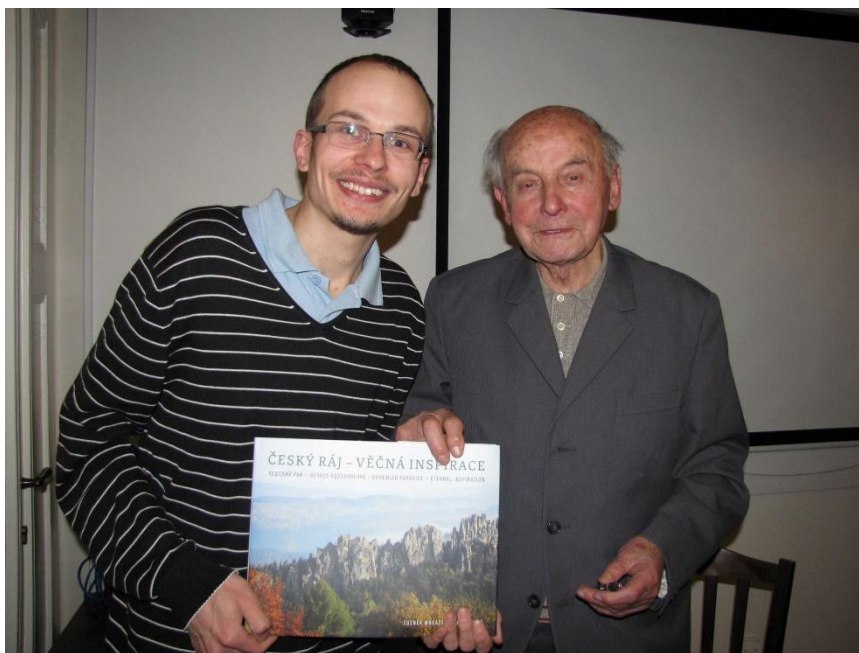
Viděl jsem tam mladého Šnajdra a on mi říká: Prosím tě, jen sem nechod', nebo tě ještě zajmou a budeš rukojmí jako my. Tam byla skupina asi 15 mladíků kteří byli rukojmí, takže nikdo proti nim nic nepodnikal.

Poměrně klidný průjezd městem ale narušil náhlý výstřel.

Najednou vyšla ale rána. V té koloně byla nákladní auta plná Němců, tak Němci z těch nákladních aut začali střílet.

Celou střelbu způsobil jeden z projíždějících vojáků, jehož zbraň omylem vypálila. Incident se naštěstí obešel bez obětí.

Do konce války se již ve Lhoticích nestala žádná významnější událost.

Pan Brož při udílení ocenění (Zdroj: archiv muzea Mnichovo Hradiště)

Po konci války se Josef Brož stal učitelem a začal se věnovat psaní poezie. Učil na základních školách v Osečné a ve Světlé pod Ještědem. Z politických důvodů ale musel v 50. letech odejít ze školství, kam se později vrátil. V době komunismu se stal zakázaným autorem, ale přesto vyhrál několik literárních soutěží. V 90. letech konečně publikoval svoji první sbírku básní a od té doby vydal ještě 75 dalších děl. Jeho básně především oslavují místní přírodu a lásku k vlasti. Za jeho celoživotní tvorbu dostal i řadu ocenění. Dnes pan Brož žije spokojeně ve svých rodných Lhoticích. I dnes ve svých 98 letech nadále píše básně a rád se o svůj příběh podělí s ostatními. Jeho život ilustruje, čeho všeho může člověk i za nepříznivých okolností dosáhnout.

Na naší návštěvě nám pan Brož daroval sbírku jeho básní